

Годі, діточки вам спать!

Олена Пчілка

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Вірші

ЗИМОВИЙ ВЕЧІР

Там, на килимку, хлоп'ятко
Біля груби задрімало,
Гарне сиве котенятко
Край його мурчить помало.
Добре хлопчикові, гоже,
Котик казку каже й гріє,
А надворі — милий Боже!
Що надворі там ся діє!
Ох, яка лиха година:
Вітер виє, завиває,
Розходилась хуртовина,
Снігом вікна укриває.
— Пізній час, моє дитятко,
Треба забавки складати:
Поцілуймось, голуб'ятко,
Час вже спатоньки лягати.
Хлопчик встав, а котик Мурка
Глянув — знов собі муркає;
Байдуже, що вітер гурка,
Мало кривлю не зриває.
Не клопочеться й хлопчина:
Най там вітер завиває,
Най там грає хуртовина,
Снігом вікна укриває.

СНІГОВА БАБА

— Ну-те, хто з вас там бистріший?
То ідіть в садок скоріше!
Купи снігу там лежать!
— Хлопці поклик підхопили,

Бабу з снігу враз зіпили,
Очі з вугілля всадили,
Рот із буряка зробили,
От так «баба»! Молодці!
Ну, дивуйтесь, горобці!
З ҐРИНДЖОЛЯТАМИ
Що за чудовая днина,
Сніг, наче срібло, блищить!
Вийшов веселий хлопчина,
Швидко з санками біжить.
Ох, ті санки-ґринджолята!
Коней не треба до них:
Роблять їх мудро хлоп'ята,
Сам у санки упряжешся,
Вже ж не яка там вага!
Стежкою хутко женешся,
Всякий тебе оббіга!
Ось вона й гірка маленька, —
Ой, як униз я спущусь!
Наче та пташка швиденька,
Долі умить опинюсь.
Нуте лишень, хто зручніший?
Швидше котре збіжить?
Кепсько, — мороз все лютіший,
Носик з морозу щемить.
Ей, чи ж морозу боятись
Та отаким козакам?!
Нуте у сніжки гуляти,
Треба зогрітись нам!
Ой, чи заходить вже сонце?..
Пізня така вже пора?..

Стукають мати в віконце,
Треба рушати до двора!
«НЕ ХОВАЙСЯ, МІСЯЧЕНЬКУ!»
Вплив місяць із-за хмари та й став серед неба,
Мов людей спитати хоче, чого кому треба.
Під вікнами хуртовина висі та голосить,
До хатини убогої стежечки заносить.
Засмутився срібнорогий, в хмароньку сховався,
Наче лиха, що побачив, він і сам злякався.
А зіронька в чистім небі місяця спиняє:
«Не ховайся, місяченьку, хай світло осяє
Те життя, гірку долю, занесені хати,
Бо не можна у темряві порадоньку дати!»

* * *

Новину сьогодні зранку
День вчорашній нам приніс:
Білі стріхи, білі призьби,
Біле поле, білий ліс.
Ліс стоїть такий поважний,
Мов дідусь, старий та сивий,
Погляда на шлях широкий,
На просторі білі ниви.
Темні сосни та ялини
Простягли далеко віти
І поблискують на сонці,
Снігом-інеєм укриті.
Сніг глибокий привалив їх,
Темні сосни та ялини, —
Ледве можна простувати
Крізь байраки та долини.
Між дерев не обізветься

Ні звірина, ані птаство,
Та кортить узять ґринджолки
І піти в зимове царство.
Там бадьорістю поди'хать,
Побродити свіжим шляхом,
Чи з пагорчика спуститься,
Пролетіти бистрим птахом.
А після у теплу хату
З мандрювання повертати
І матусі любій-милій
Всі «пригоди» розказати!

* * *

Вертаються школярики
Із школи додому.
Скільки втіхи, скільки щастя
Малому й старому!
Тато, мама дожидали,
А кого й бабуся,
А як хто, то, може, й втішив
Старого й дідуса.
Зустрівають, оглядають:
«Чи великий виріс, чи не схуд?
А що з науки
Наш хлопчина виніс?»
Може, став за цюю зиму
Дуже вже письменний,
Може, став і гордувати,
Що занадто «вчений»?
Ні, ні, ні, цього немає!
Онде, подивіться,
Як він з меншими своїми

Всюду метушиться:
Треба все йому оглянуть
В хаті і в коморі;
Он ґринджолята маленькі
Десь найшов надворі.
Ой, та й ловко ж так спускатися
З гірки снігової,
Або й вуличкою мчати
Стежкою крутою!
Ну, сідай, мала сестричко,
Та не плакати тільки,
Як і падати доведеться,
Може, разів скільки.
От санки летять, і шапка,
Й теплі рукавиці, —
Так дзвенить же й сміх веселий!
Тєє ж все — дурниці!
Прийдуть в хату — пиріжечків
Зараз дасть матуся,
Може, й ще «чогось такого»
Відшука бабуся.
Сміхи, жарти та балачки,
Всякі розповідки —
Не сказав би, де кінець їм,
І беруться звідки!
Ох, як тяжко було в осінь
З домом розлучатись,
Так тепера з любим святом
Мило зустріватись.
ШКОЛЯРИК НА ВИЇЗДІ
«Завтра!... Кажуть би то, завтра

Вже напевне виїздить...
Треба всі свої манатки
В скриньку власную вложить.
Позбирать книжки та зшитки...
Так одразу й не збереш!
Що куди поділось дома —
Усього і не збагнеш.
Де граматика скажена?
Мов би лизень той злизав.
Ось вона... Ось навіжена!
А, здається, скрізь шукав...
Арифметика тепера ж
Де поділась, бачив хто?
Ну, вже звісно, як шукаєш,
То тоді «не зна» ніхто!
Осьде — єсть! Уже матуся
Десь на шаховці знайшли,
А задачник, а всі зшитки,
Всякі інші шпаргали?
Ох-о-хо! Куди ж покласти
Ще й гостинці із садка?
Мабуть, випрохать торбину,
В мамі знайдеться така...
Хто там? Павлик та Микола?
Ні, вже, братця, — не пора!
В гай не підем по горіхи,
Не піду вже я з двора!..
Вже ті гулянки на потім
Нам зостануться нехай...
Як приїду знов додому, —
Оживе й зимою гай!

Як ухопим ґринджолята,
Як покотимо з гори!
Ох, коли б хутчій діждати
До коханої пори!»
СОН
Приснився сон малій Марусі,
Що вже у білому кожусі
Прийшла сама
Бабусенька зима —
І рукавами в полі має,
Замети сипле-насіпає.
Садки у інеї стоять,
Доріжкою санки риплять...
Маруся з братиком у хаті,
Тепер на волю не багаті,
Лиш ту собі потіху мають,
Що дивні квіти розглядають —
Ті квіти білі на шибках,
Мов у якихось дивних снах,
Химерне листя розстилають.
І тільки всього...
Сумно з хати
Марусі в вікна виглядати.
ЗАЙЧАТКО Й ХЛОП'ЯТКО
Зайчик сірий плиг та скок
З поля чистого в лісок.
Через пень, рівчак, колоду;
Ненароком якось в воду,
Спотикнувшись, зайчик — бух!
Де не взявся тут пастух:
Невеличке те хлоп'ятко

Пасло в лісі десь ягнятко.
Отже, скинувши торбинку
Та полатану свитинку,
Хлопчик кинувся в озерце.
А в зайчатка з жаху серце,
Як та пташка, в грудях б'ється!
Та хлоп'я собі сміється:
— А, попався, небораку!
Ще не вмер ти з переляку? —
Бідні сіренькі зайчата!
Небезпечно їм гуляти!
Хто що хоче з ними робить:
Б'є з рушниць, псами гонить,
А до того ще й глузує,
Бо ніхто не зна, не чує,
Як ті зайчики вмирають,
Скільки мук вони приймають!..
Ухопив зайча за вуха,
Хлопчик потім скільки духу
З ним на берег впливає,
Де зайча подіть шукає.
Бідний зайчик, як билина,
Весь тремтить — лиха година,
Як на світ він народився,
Краще б був він утопився!
Тут замислилось хлоп'ятко:
«Що, як був би я — зайчатко?
Чи то й я б так всіх лякався,
Доки в руки не попався?
Та й з мене б так глузували?
Вбили б, шкурку теж зідрали?..

Як тужила б моя мати!»
У хлоп'яти оченята
Заблищали, мов рососою,
Несподівано — сльозосою.
— Ну, мій зайчику, на волю!
В ліс біжи по чистім полю!
Плигай знов собі та грайся,
Од людей гаразд ховайся! —
Крикнув хлопчик, а зайчина
Плигнув з рук, як хуртовина,
Що не зміг би й пес догнати —
До своєї біг він хати.

СНІГОВИЙ ДІД

Гляньте! Що за чудасія!
Штука це уже німецька:
Онде з снігу прекумедна
Постать зроблена мистецька:
Се не «баба» — дід носатий;
Капелюх на ньому панський,
У руках держить брязкала
І в жупан убраний хватський.
Все то так дітки моторні
Впоряжують, видумляють:
Он біжать уже на лижвах,
Привітання посилають:
«Будь здоровий, білий діду,
Та постій ще нам довгенько!
Поки з неба весняного
Сонце гляне веселенько!»
ЗГУБА

«Мамо, дивись!.. Тії квіти,

Що на шибках тут були,
Срібним морозом вибиті,
Дивні такі, — вже зійшли!
Вже їх нема! Ясний племінь
З печі по їх так заграв,
Ранішній сонечка промінь
Їх ще хутчіше забрав!..
Що ж то у нас, моя мамо,
Та не ведуться квітки?
Все ж в квітничкові пропало —
Голі zostались грядки!
Квіти морозом побило
Ті, що в садочку цвіли, —
Сонечко ясне згубило
Ті, що з морозу були!..»

ПІСНІ МИНУЛОГО

Пророчисті тії читаю скрижалі
Народних пісень. І надії, і жалі
Свої тут народ положив у піснях,
Лунає та мова у дрібних листах.
І мертві ті ватаги із могили
Говорять, торкаючи душу і сили, —
Та речі в пустині німій гомонять,
Та люди живії мовчать!

ЗАГРАВА ЯСНА

Заграва ясна, зоря світова
Доню збудила мою!
Любка малесенька плакати готова,
Маму гукає своєю.
Ні, моя доненько!
Світло червоне —

Радість денную несе:
Стане тим світлом около все повне
І звеселиться усе!
Зоря ж і нам зайнялася яскрава —
Нове життя нам прийшло:
Згинула сутінь, годинонька млява,
Щастя уповні зійшло!

ВЕСНЯНІ КВІТИ

Весна чарівниця,
Неначе цариця,
Наказ свій послала,
Щоб краса вставала.
І проліски, і травка,
Й зелена муравка,
І кульбаба рясна,
Й фіалочка ясна —
Всі квіти весняні,
Веселі, кохані,
З-під листя виходять,
Голівки підводять
Од сну зимового
До сонця ясного!
Ті квіти дрібненькі,
Мов дітки маленькі,
Розбіглись у гаю,
Я їх позбираю
В пучечок докупки —
Для мами-голубки!

ЧАРІВНИЦЯ

(Щорічна загадка)
До пастухів в убогім домі

Приходить з роком молодим,
Як в'ється жайворонок в полі,
Дівчина з видом чарівним.
Не в тій долині народилась,
Ніхто не знає — звідки йде,
І стежки, де б вона поділась,
Ніхто з людей тих не знайде!
При ній коханії хвилини,
У серці радість виграє,
Край ясновидої дівчини
Сама відрадість устає!
Несе дівчина овоч, квіти,
Що в іншій вирости краю.
В яснішій, щасливішій світі
Вони знайшли красу свою.
Своїми ж красними дарами
Всіх наділя дівчина та —
Юнак чи старець ветхий — днями
З дарунком в хату поверта.

* * *

Хто ж чарівниця тая мила,
Для всіх привітна така,
Що всіх людей тих наділила
Її ласкава рука?
Не хочу мучити вас, діти,
Навіщо нудитися вам!
Не буду довго я таїти,
Відгадку зараз вам подам:
Та чарівлива дівчина —
То то ж прекрасная весна!
Прийшла та милая година

І зацвіла краса рясна.
Як стало сонечко світити,
Як ogrіва около все!
Дитя мале зриває квіти,
Бабуся зіллячко несе...
ДІТОЧКАМ
Гайда, дітки, у садок!
Любо там та мило!
Скільки всяких там квіток
Сей рік уродило!
Повна рожа, мак чубатий,
Між кущами м'ята,
І барвіночок хрещатий
Стелеться до хати.
Там метелики і бджоли,
Пташки-щебетухи,
А в травиці скрізь навколо
Кузки-стрекотухи.
Сонце з неба світить, гріє,
Сяє, мов сміється,
І, як вільна пташка, мрія
До небес несеться.
ДО ДІТОЧОК
Годі, діточки, вам спать!
Час давно вже вам вставать!
Гляньте: сонечко сміється,
В небі жайворонок в'ється,
В'ється, радісно співає, —
Він весну вам сповіщає!
А весна та чарівниця
Щиро вам несе гостинця;

Пташка, рибка, звір на волі,
Божа пчілка, квітка в полі, —
Всі весною оживають,
Весну красну прославляють.

* * *

Доки мені, неборачку,
Сидіти в запічку?
Я великий, я вже можу
Погасити й свічку!
Що пальчика спекти можна
Тее добре знаю,
Вже тепер отак на «жижу»
Губки надимаю:
— Фу!

ВИШЕНЬКИ-СЕРЕЖКИ

— Ой вишеньки-черешеньки!

Чи великі гроші
Заплатила за вас мама?
Такі ж ви хороші!
Іздалека вже вас видно,
А як стільчик взяти,
Отоді-то вже вас можна
Добре пильнувати! —
Бере стільчикоч Галюня,
На його злізає,
Та вишеньки-черешеньки
Любо розглядає.
— Чи не взяти б ягідочку,
Або пару, може?
А як, може, сваритиме
Матуся! Ох, боже!..

Каже нянька, що варити
Хотіла матуся...
«Варитимуть», «сваритимуть!»
Міркує Галюся.
Та хіба вже так багато
Отам позначиться,
Як одною ягідкою
Хтось полакомиться?..
Тільки трудно розрізнити
Вишеньки гарненькі,
Бо докупочки зрослися
Хвостики міцненькі.
— Ну, дарма! Ще буде й краще,
Думає Галюся, —
Я візьму собі дві пари,
Тепер не боюся.
Як повішати на вушка
Сережки неначе,
То сварить не буде мама,
Хоч уже й побаче;
Лише любо засміється,
Любо поцілує,
Та ще більше тих «сережок»
Галі подарує!
ПІСЕНЬКА
Гоп, скок, веселенько,
Одиначка я у неньки;
Мене ненечка пестує
Та смачненьким все годує;
Я ж матусю поважаю
І слухняна виростаю.

Гоп, скок, руки в боки,
Прилетіли три сороки,
Сіли вони на тинок,
Мене кличуть у танок.
У зеленому віночку,
На жовтенькому пісочку,
Як та кізка я стрибаю
І матусю звеселяю.
А сороки-цокотухи
Напилися варенухи,
Біля мене теж стрибають,
Різне птаство звеселяють.
ЗМИСЛЕНИЙ КОТИК
Ну й розумний же наш котик!
Де такий і взявся,
Чи у школі де навчався,
Чи такий вже вдався?
Казку хоч яку вам скаже,
Про жар-птицю, змія,
Пісню всяку заспіва вам, —
Чиста чудасія!
Всякі загадки він знає —
І арифметичні,
Коли хочете, розкаже
Дроби десятичні!
Звідки ж котик теє знає? —
Він книжки читає;
І читає, й розбирає
Та на ус мотає.
ЗАЙЧИК-ДЖИГУНЧИК
Чи ти бач, як умудрився

Зайчик наш убратись?
Бо схотілось йому дуже
Паничем здаватись.
Капелюшок і убрання, —
Все як слід, вважайте!
Але як упорав ушка? —
Теє угадайте.

* * *

Котик-мурчик
Мій голубчик!
Він удвох зі мною,
Як риба з водою!
Кашку смачненьку
В мисочку новеньку
Матуся поклали,
На сніданок дали.
Я ту кашку виїдав,
Котик — мисочку лизав.
Коли б мама теє знали,
Були б котика нагнали!
А тим часом він наївся,
Коло мене умостився,
Стиха казочку муркоче,
А я слухаю охоче!
МУДРА КИЦЬКА
У збаночку молоко, —
Ох, то штука ловка!
Та як його скуштувать?
Не влізе головка!...
Наша киця дуже мудра —
Способу добрала:

У той кухличок вузенький
Хвостика вмочала.
Отже, кухлик не звалила,
Зробила обачно,
Тепер хвостик витягає,
Облизує смачно!

СПІВАКИ

Кицьки Нявки іменини
Швидко, швидко надійдуть;
Віншувати до хатини
Всі котяточка прийдуть.
Віншувальну пісню учать
Щонайкращі голоси,
Бас і тенор вже м'ячуть,
І сопрано для краси.
Їх учитель навчає;
Але треба пильнувати! —
Бо смичка він в лапі має,
Може враз почастувати!..
І котяточка пильнують:
Ноти в лапочки взяли,
Так виводять, так статкують,
На всю школу завели!
Бас поважно тягне гучно,
Тенор — звисока лящить,
А сопрано — милозвучно
Та солодко верещить.
Так артисти в три особи,
Заспівали хоч куди!
Та кому не до сподоби —
То собі із хати йди!

СУСІДИ

Сусіди близькії

Не завжди бувають «вороги тяжкії»,

Мир, згода частенько між ними бувають,

Сусідоньки любо собі розмовляють.

Та краще, як пужка,

Не буде у ручках маленьких, —

Бо може зостатися смужка

На плечках сусідських біленьких!

ХАТНІ МУЗИКИ Й СЛУХАЧІ

Майстер грає, виграває,

Вірний цуцик вислухає.

Не потрібні майстру ноти,

Грає й так він для охоти!

Слухай, цуцику, втішайся,

Тільки сам не озивайся!

Не потрібно твого гласу —

Дожидайся свого часу.

Майстер грає, виграває,

Вірний цуцик вислухає!

Вміє котик наш співати,

Вміє казочку казати.

Та тепер наставив уха,

Дудочку пильненько слуха.

Добре хлопчик виграває,

Котик казку забуває;

Мишка десь в кутку шкребеться,

Він сидить, не ворухнеться!

Хай там мишка хоч і скаче —

Він не чує і не баче!

МАМА Й ДОНЯ

Погляньте на двох їх:

Он з донею мати.

Чи можна ж маленьку

Ще більше кохати?!

Впадає матуся,

Дівчатко милує, —

І рученьки й ніжки

Маленькі цілує!

ІВАНКО

Біля струмочка, біля калини

Голос по гаю іде щоранку...

МЕТЕЛИК

Діти бігають, стрибають,

Далі — весело гукають:

— Ах, метелик!.. подивіться!..

Ось він, ось він метушиться!

Та який же гарний, гожий!

Наче квітка, прехороший!

СЕСТРИЧКА Й БРАТИК

Єсть у мене люба лялька,

Хорошая дуже!

Може, в кого є ще краща,

Та мені байдуже!

Граюсь лялькою гарненько,

Гарно убираю;

Пограюся та і знову

Її заховаю.

А як дуже забажає

Братичок маленький,

Даю йому погратися —

Стане веселенький!

Таке втішне! Ось на ніжку
Мені примостило;
І всі троє ми радієм,
Всім так любо-мило!
Прийдуть, мама, попитають:
«Добре доглядала?»
Скажу: «Як же ж, навіть ляльку
Гратися давала!»

ПОВОРІТ

— Ой ти, буцоле недобрий!
Нащо ж нас ти покидав?
Чи щось кращеє, ніж тута,
На чужині там стрівав?
Ми ж і колесо поклали
На стодолі для тебе,
Щоб ти склав гніздо вигідне
Для діток і для себе!
Ти ж і склав; було так гарно
Подивитись, як ти там
Так високо на стодолі
Клекотів щось діточкам.
Потім знявсь і десь полинув.
Ну, скажи ж ти нам тепер,
Як велось там на чужині?
— Ох, я мало там не вмер!
Ні притулку, ні привіту,
Все чуже... Та що й казать!.. —
А! Либонь же й на чужині
Не завадить побувать.

ПОКУТА

— Що, небоже, прикрутило?

В ліжку вже паничик?
Кепська справа!.. Дай лиш лапку,
Побачу, як живчик.
Так і є... температура
Підхопилась добре...
А все теє полювання
Дуже вже хоробре:
Ситі миші, пташенята,
Що душа бажала!
А найгірше — та ковбаска
Та вишкварки з сала.
Ну, тепер лежи, небоже!
Одпокутуй трішки.
Про м'ясце уже й не думай,
Ситості — ні кришки!
— А сметанки мені можна
Трішечки зажити?..
Боронь боже! Лиш пісенький
Кулешик варити!
Лежить котик засмучений,
То кавкне, то ахне;
Мама варить десь кулешик —
Йому ж мишка пахне...
ДІТВОРА
Бігла Галя по водичку
Через перелаз
Та новесеньку спідничку
Порвала в той час!
Зустріва її Орися:
— Ой, яка біда!
Бач — зі мною не сварися!

Де ж твоя вода?
Дома битиме ще мати!
Втіха хоч куди!
Ба, вже й сльози розпустила!..
— Годі, схаменись! —
Мовить Галя. — Сестро мила,
Подруго, дивись,
Як я плачу та журюся!
Годі, не глузуй!
Я з тобою помирюся,
А ти помандруй
У село, моїй бабусі
Все ти розкажи, Все...
Що матері боюся,
Все! Біжи ж, біжи!
В нас бабуса, бач, заможна,
Дасть шагів 1 із п'ять,
А мені самій не можна.
Отже, я стоять
Тут, Орісю мила, буду.
Ти ж мене прости!
Вік того я не забуду!
Часом заплести
Або що потрібно буде — я допоможу.
Поміж себе й старі люди
Сваряться... — Біжу! —
Одказала їй Оріся.
І як вітерець
Полетіла. — Не журися!.. —
А який кінець
Був — то можна догадатися:

Буде гоже все
У тих діток, що бояться
Сварки, бо несе
Тая сварка всяке лихо!..
Треба так робить,
Щоб без сварки любо й тихо
Діткам в світі жить!

ІВАСИК

(Дідове оповідання)

У садочку під хатою пасічник Микита
Сидить собі на сонечку та латає свиту.
А онуки, як квіточки, як божії бджоли,
Так і вкрили старенького дідуся. Ніколи
Він не гримав на дітвору, а любо та тихо
Розказував старовину та про людське лихо.
— Дідусеньку, — цокотіла онучка Параска, —
Ви ж давно нам обіцяли розказати казку. —
Дід тихенько усміхнувся: — Бач, яка ти ласа!
Ось я краще розкажу вам дещо про Івася.
— А хто ж, діду, той Івасик? — дітвора питає
Та цікаво в старі очі діду заглядає.
Ось слухайте, козенята, наставляйте вуха,
Цитьте ж мені, неслухняний нехай і не слуха.
На Вкраїні над ставочком стояла хатина.
Гарнесенька, білесенька, як мала дитина.
В тій хатині жив рибалка, всяк з ним, діти, знався.
Мав він жінку, мав і сина — син Івасем звався.
Взяв він якось жінку й сина та й подався зрана
На човнику аж угору з рибою до пана.
День був теплий та сонячний, річка мов заснула,
Наче й риба кудись ділась, як на дно пірнула.

Пливе човен, рибалонька все з сином жартує:
Плюсне веслом, потім витре, щиро поцілує.
Пливе собі рибалонька і гадки не має
Про те, що вже в його очі лихо заглядає.
Став одразу буйний вітер воду каламутить,
Хвиля вітру суперечить та човника крутить.
Чорна хмара пеленою ясне небо вкрила,
Хвиля човен з рибалкою сердито вхопила,
Розгойдала, як дитину, вдарила об кручу,
Розтрощила і кинула в безодню кипучу
Рибалоньку молодого і його дружину.
А їх милу, як сонечко, любую дитину
Викинула геть на берег, біднее хлоп'ятко.
Воно сидить, ручки склавши, мов те янгелятко,
Та дивиться кругом себе, в воду заглядає,
Чи не вирне часом човен — та човна немає...
Тільки чайка над водою, літаючи, в'ється,
Наче з жалю над малою сиротою б'ється.
Вітер хмару розганяє, сонечко, здається,
Усміхнулось сиротині, і хлоп'я сміється,
До веселки простягає мокрі рученята
Та все кличе, дивуючись, своїх «неньку й тата».
А з-за кручі москалі йдуть, весело співають.
Із далекого походу в село поспішають.
Тільки вийшли із-за кручі, зразу зупинились,
Змовкла пісня веселая, всі перехрестились.
Що за диво! Ненароком спіткалась дитина.
Чия ж вона і звідкіля! Може, сиротина?
Москалики обступили Івасика: — Чий ти?
— Мамин, — каже хлоп'ятчко, —
мама зараз прийде.

— А де ж мама? — питаються. — Там! — і рученята
Простягає аж до хвилі; карі оченята
Заволокло слізеньками. Дивляться: весельце,
Човен плаває розбитий, хустку несе хвиля...
— А де ж тато? — знов питають; і мала дитина
Одмовляє: — Там і тато!
— Я візьму за сина! —
Старший каже; взяв Івася —
той схилився на груди;
Діти серцем розуміють, хто їм добрим буде...
Старший хлопчика цілує та щиро вітає,
Як рідного, а хлоп'ятко усіх розглядає.
Взяв на руки та цілує, як рідну дитину.
— Не цурайся мене, — каже, — не лякайся сину. —
Натішились, помолились москалики Богу
Та й рушили, співаючи, з хлоп'ятком в дорогу.
З того часу вже чимало води втекло в море.
Ріс Івасик у розкоші, не знаючи горя.
Виріс в приймах він за сина,
військом тепер править
Та за батька названого щиро Бога хвалить.
ВОЛИНСЬКІ СПОГАДИ
Волинь незабутня, країно славутня!
У пишній красі ти красуєш!
Здавен твоєю бачу українську вдачу,
Здавен мою душу чаруєш!
Я рідну мову, ту люблю розмову
В краях твоїх всюди вчуваю,
Те слово живе — віки невмирує —
Я скрізь в тобі серцем вітаю.
Із словом жаданим та з людом коханим

Єднаєш ти в серці моєму
Ті спогади ясні про милі та красні
Куточки в обширі твоєму.
Я іншу місцину, як люблю годину,
У думці ніколи не втрачу;
В бездушнім просторі, у мертвім околі,
Живе своє серце там бачу.
У блисканні річки, в ясній невеличкій,
Обличчя ввижаються явні;
У гомоні гаю, в зеленім розмаю
Розмови вчуваються давні...
Ви, Звягеля скелі, узгір'я веселі!
Ми з вами пак довго живали!
Найкращії літа з життя сього світа
Мої проміж вас пролітали!
Ти, Слуچه ігриста! Вода твоя бистра
Багацько умчала з собою
І щастя ясного, і суму важкого
Мого, — утекло за водою!
Ти, Луцьк стародавній, що досі слід явний
Ховаєш старої давнини,
Й тебе я спізнала, й тебе пильнувала, —
Були то хорошії днини!
Старезний твій замок, дідизни останок,
Навік в моїй думці зостався.
І повідь весняна широка, і давня
Та церковця, в котрій прощався
Мій дух із тобою!.. Не жалем-журбою
Хотіла б тебе спом'янути,
Волинський куточок, де мов в сповиточку
Години ті сплять незабутні!

ЛЮЛІ, ЛЮЛІ...

Спи, моя доненько, спи, моя доленько!

Я колишу на руках:

А як заснеш, моя ясна зоренько, —

Сяду в тебе в головах.

• • •

Далі — у повній книжці «Годі, діточки вам спать!».

nashaknyga.com.ua